

Naročnina mesečno 12 Lir, za inozemstvo 20 Lir — nedeljska izdaja celoletno 34 Lir, za inozemstvo 50 Lir
Ček. rač. Ljubljana 10.650 za naročnino in 10.349 za inserate.

Podružnica
Novo mesto.

Izključna pooblaščenka za oglaševanje italijanskega in tujega izvora: Unione Pubblicità Italiana S. A., Milano.

SLOVENEK

Izhaja vsak dan zjutraj razen ponedeljka in dneva po prazniku.

Uredništvo in uprava: Kopitarjeva 6, Ljubljana.
Redazione, Amministrazione: Kopitarjeva 6, Lubiana.
Telefon 4001—4005.

Concessionaria esclusiva per la pubblicità di provenienza italiana ed estera: Unione Pubblicità Italiana S. A., Milano.

Abbonamenti: Mese 12 Lire; Estero, mese 20 Lire, Edizione domenica, anno 34 Lire, Estero 50 Lire.
C. C. P. Lubiana 10.650 per gli abbonamenti; 10.349 per le inserzioni.

Filiale
Novo mesto.

Il Bollettino No 739 Continuati combattimenti in Marmarica

24 velivoli inglesi abbattuti 2 sommergibili nemici affondati

Il Quartier Generale delle Forze Armate comunica:

In Marmarica continuano i combattimenti fra le opposte forze motorizzate.

Squadriglie di »Macchi« appartenenti al 4. stormo da caccia impegnate contro formazioni avversarie molto superiori di numero hanno riportato brillanti successi.

In ripetuti scontri 14 »Curtiss« sono stati abbattuti.

Tutti i nostri velivoli hanno fatto ritorno alla base.

La »RAF« ha inoltre perduto 7 apparecchi ad opera dei cacciatori germanici ed uno distrutto dalla difesa contrerea in un campo di aviazione.

Una incursione britannica su Taranto ha provocato piccoli incendi subito circoscritti e domati e causato lievi danni ad alcune abitazioni.

Nessuna vittima.

Due bombardieri inglesi sono precipitati colpiti dalle artiglierie della difesa.

Nel Mediterraneo un sommergibile nemico è stato affondato da una nostra torpediniera al Comando del Capitano di Corvetta Eugenio Henke, altro sommergibile veniva attaccato e colato a picco da nostri mezzi navali antisommergibili col concorso di velivoli da ricognizione marittima.

Nemški napad na Sebastopol

Nemška pehota, topništvo in letalstvo napada trdnjavo Sebastopol - Vsi sovražni napadi severozahodno od Harkova izpodleteli - 23 angleških letal sestreljenih

Berlin, 9. junija. Izvleček iz današnjega nemškega vojnega poročila:

Nemški oddelki so prešli v velik napad na trdnjavo Sebastopol, pri katerem uporabljajo najtežje topništvo, velike množine letalstva in pehota.

Severozahodno od Harkova so se izjalovili vsi sovražni napadi.

Na srednjem in severnem odseku vzhodnega bojišča se obroč okoli v zaledju obkoljenih sovjetskih skupin vedno bolj zožuje. Vsi sovražni napadi so ostali brez uspeha.

Na Ladoškem jezeru je bila poškodovana neka ladja.

V severni Afriki se boji nadaljujejo. V letalskih bitkah so Angleži izgubili 22 letal.

Nad Rokavskim prelivom je bilo sestreljenih 7 angleških letal.

Angleško letalstvo je zadnjo noč izvedlo napade na več mest v zahodni Nemčiji. V glavnem je bilo poškodovanih nekaj civilnih zgradb in tudi med prebivalstvom je bilo nekaj žrtev. Nočni lovcji so skupno s protiletalsko obrambo sestrelili 16 napadajočih letal.

Berlin, 9. junija. AS: Nemško vrhovno poveljstvo poroča danes zjutraj, da je bombardiranje Sebastopola povzročilo obsirne požare v različnih mestnih okrajih in med številnimi letalskimi napadi na Sebastopolsko trdnjavo so nemška lovska letala sestrelila 8 sovražnih letal. Med drugim se je tudi izvedelo, da se na srednjem odseku vzhodnega bojišča nemški napad na obkoljene nasprotne edinice za bojno črto nadaljuje po načrtu.

Berlin, 9. junija. AS: Od nemških pristojnih vojaških krogov se je izvedelo, da je ena sama nemška oklepna divizija, ki se je borila pri Harkovu med 12. in 27. majem, uničila ali zajela skupno 517 tankov, 827 topov, 630 metal-

cev granat, strojnica in nad 2000 avtomobilskih vozil.

Rim, 9. junija. AS: Agenciji Reuter javlja, da se zadnjo noč 18 angleških bombnikov ni vrnilo iz napadov na nemško in zasedeno ozemlje.

Berlin, 9. junija. AS: Nemško vrhovno poveljstvo poroča, da so skupine angleških bombnikov v spremstvu številnih lovskih letal izrabile oblačno nebo in večerj proti 3. uri popoldne prileteli nad Ostende. V zračnih bojih je nemško letalstvo sestrelilo 7 sovražnih letal. Angleški bombniki so naredili neznatno škodo.

Berlin, 9. junija. AS: Nemška uradna poročevalska agencija poroča, da so zadnjo noč angleški bombniki napadli nekaj mest v zahodni Nemčiji, vendar pa niso povzročili važne vojaške škode. Po dosedanjih poročilih, ki so bila sprejeta na merodajnih mestih, tudi v stanovanjskih okoljih ni bilo velike škode. Nemška uradna poročevalska agencija tudi poroča, da je bilo zadnjo noč sestreljenih osem angleških bombnikov med napadi na celo vrsto mest v zahodni Nemčiji.

Buenos Aires, 9. junija. AS: Ameriški mornarški krogi so izjavili, da so Osne podmornice v zadnjih 48 urah v Atlantskem in v Karibijskem morju zopet potopile pet trgovskih ladij.

V puščavski vojni, značilni po posebnem načinu vojskovanja, je glavni cilj obeh nasprotnikov uničiti ali zajeti čim več nasprotnih vojakov

Heydrichovo truplo so prepeljali v Berlin

Berlin, 9. junija. AS: Včeraj so pripeljali na kolodvor Anhalt krsto s truplom namestnika nemškega protektorja za Češko-Moravsko generala Heydricha. Stotinja policije in SS oddelkov je izkazala vojaške časti. Krsto so z avtomobilom prepeljali v palačo »Princa Albrechta« na Wilhelmstrasse in nato v mozaično dvorano v novi kancelarski palači, kjer so jo položili na mrtvaški oder. Slovesen pogreb bo na državne stroške po Hitlerjevi odredbi.

Presežke madžarskega sadja dobi Nemčija

Berlin, 9. jun. AS: Pred kratkim je bila podpisana pogodba, po kateri se je Madžarska obvezala, da bo Nemčiji dajala vse presežke svojega sadja in zelenjave. Potrebne hladilne vozove za prevoz sadja in zelenjave v Nemčijo bodo dale madžarske državne železnice.

Dr. Ley o nemški borbi za pravico do življenja

München, 9. jun. AS: Dr. Ley, voditelj nemške delovne fronte, je v Rosenheimu govoril ob okrožnem dnevu hitlerjevske stranke. Dejal je, da je cilj boja, v katerega so Nemci zapleteni, zmaga nad judovstvom. Nato je dostavil: »Mi imamo premalo prostora, da bi hranili 85 milijonov Nemcev, toda to ne pomeni, da bi bilo 20 milijonov Nemcev preveč. Zakoni narave pravijo, da mora tisto, kar velja in kar sestavlja najboljše del stvarstva, živeti. Zaradi tega imamo torej mi Nemci pravico do življenja in za to pravico do življenja se vse nemško ljudstvo bori.«

Nemški častnikar o uničevanju boljševiških tolpa v zaledju na vzhodnem bojišču

Berlin, 9. junija. AS: Dopisnik »Lokalanzeigerja« v današnji številki popisuje policijsko nastopanje nemških in zavezniških čet proti zloglasnim boljševiškim tolпам, ki se pojavljajo v nemškem zaledju na vzhodnem bojišču. Častnikar pravi, da te skupine najrazličnejših zločincev iz cele Rusije obstojajo in žive od ropov že od začetka boljševiške revolucije in so uspevale do danes, čeprav jih je Moskva dala večkrat loviti. Po velikih uničevalnih bitkah pri Minsku, Smolensku, Vjazmi in Brjansku se je sovjetsko poveljstvo odločilo, poslužiti se teh tolpa in jim je obljubilo bogat plen. Vojni dopisnik nato nadaljuje, da se nemški vojaki pri napredovanju razumljivo niso mogli ustaviti v vsaki vasi in pri vsaki skupini hiš, ki jih je na tisoče. Tako so se ti ljudje pomešali med civilno prebivalstvo in se neopaženi zatekli v gozdove in močvirja, kjer so imeli skrito orožje. Na te oborožene tolpe je Stalin veliko računal med zimsko ofenzivo, upajoč, da bodo zanesli borbo na stotine kilometrov zahodno od nemških armad. V velikanem zaledju so politični komisarji in drugi elementi lahko na povelje Moskve ostali v stikih s tolpmi in vodili njihove akcije proti prometnim

Nadaljevanje bojev v Marmariki

24 angleških letal sestreljenih — 2 angleški podmornici potopljene — Poslanica admirala Riccardija za Dan mornarice — Italijanske pomorske sile so ohranile in okrepile svojo moč

Vojno poročilo št. 739

Glavni stan italijanskih oboroženih sil objavlja:

V Marmariki se nadaljujejo boji med obojestranskimi oklepni silami.

Eskadrile »Macchijev«, ki pripadajo 4. lovskemu polku, so dosegle v bojih s številnejšimi sovražnimi skupinami sijajne uspehe.

V ponovnih spopadih je bilo sestreljenih 14 »Curtisjev«.

Vsa naša letala so se vrnila.

»RAF« je poleg tega zgubila 7 letal, ki so jih sestrelili nemški lovci, enega pa protiletalska obramba na nekem letališču.

Angleški napad na Taranto je povzročil majhne požare, ki so bili kmalu omejeni in pogaseni ter je povzročil lažjo škodo na nekaterih zgradbah. Žrtev ni bilo.

Protiletalsko topništvo je sestrelilo 2 angleška bombnika.

V Sredozemlju je neka naša torpedovka pod poveljstvom korvetnega kapitana Eugena Henke potopila sovražnega podmornico. — Drugo podmornico so zadelo in potopile naše protipodmorniške pomorske edinice s pomočjo pomorskih ogledniških letal.

Poslanica admirala Riccardija

Rim, 9. junija. AS: Za četrti dan mornarice je podtajnik admiral Riccardi izdal naslednjo poslanico:

»Kakor pred enim letom, je tudi danes italijansko ljudstvo z vami in gleda na vas z vedno večjo ljubeznijo, z vedno večjim zaupanjem in občudovanjem. Naše pomorske sile so ohranile in okrepile svojo moč navzlic izgubam, ki jih zahteva stalna napadalnost, in orjajo po sredozemskih vodah, ko so odvzele sovražniku inicijativo kakor v bitki pri Sirti, ko ste dosegli svoje cilje.

Naše napadalno orožje je ranilo najbolj zaščiten sovražne postojanke in pri Aleksandriji je zadalo ošabnosti angleške pomorske sile silno ponižanje in prestižno izgubo, ki je že stoletja ni poznala.

Podmornice, ki dobro čuvajo Sredozemlje, so v Sredozemskem morju uničile mogočno bojno ladjo novega sovražnika, ki se šele od decembra odkrito bori in ki se zaman zanaša na svoje neizčrpne gmotne vire. Neizčrpnosti ste vi, italijanski mornarji, bolj kakor vse ladje, po borbenosti in volji do zmage. Vztrajajte, junaki vztrajajte z mislijo na padle brate, ne štejte sovražnikov, ne glejte na čas! Domovina je nesmrtna in vi se borite za njeno veličastno in slavno bodočnost. Pozdrav Kralju! Pozdrav Ducejul!

Nekje v vzhodnem Sredozemlju, 9. junija, AS: Poseben dopisnik agencije Stefani poroča: Vojno poročilo št. 737 poroča, da je bila v vzhodnem Sredozemlju potopljena neka petrolejska ladja. To dejstvo je zopet sijajni dokaz za čudovito in junško stražo, ki jo opravljajo v Sredozemlju naša oborožena ogledniška letala. V soboto zjutraj sta dve

naši ogledniški letali, ki nosita tudi torpeda, na običajnem ogledniškem poletu preko Haite opazili neko petrolejsko ladjo v oboroženem spremstvu. Čeprav se je na bližnji obali dvignilo nekaj lovskih letal, sta se naši letali odločili za napad in že je bil spuščeno torpedo iz velike bližine in je zadel ladjo v krm. Sledila je velikanska eksplozija, velik vodni eteber se je dvignil v zrak in ladja se je nagnila. Ker se ni takoj potopila, je še drugo letalo izstrelilo vanjo svoj torped. Ladja se je razbila na dva dela in ni je bilo več. Naši letali so nato odbili napad angleških lovskih letal in se po opravljeno nalogi v redu vrnili na oporišče.

Izgube v maju

Rim, 9. jun. AS: Vrhovno poveljstvo poroča: Vojne izgube v maju in tiste, ki jih ni v poprejšnjih seznameh, pa so do 31. maja prišle glede njih določene listine in podatki, znašajo:

Vojska in milica: Severna Afrika: padlih 100, ranjenih 117, pogrešanih 186;

Rusija (osmi seznam): padlih 79, ranjenih 215.

Balkan: padlih 475, ranjenih 783, pogrešanih 78;

Mornarica: padlih 26, ranjenih 82, pogrešanih 99;

Letalstvo: padlih 50, ranjenih 88, pogrešanih 37.

Seznami padlih so objavljeni v posebnem dodatku k večerajnji izdaji lista »Le Forze Armate«. Seznam »Balkana vsebuje tudi 82 imen s »parnika »Galatea«. Ta imena v aprilskem seznamu niso bila objavljena.

Slavnim bojevnikom in njihovim rodbinam velja ganjena in nevenljiva hvaležnost domovine.

Vedno globlje v Kitajsko

Japonci prodirajo vedno globlje v Kitajsko - Japonske podmornice v vodah jugovzhodne Afrike - Filipinski otok Basilan zaseden

Tokio, 9. junija. AS: Po brzozjavah z bojišča v Kjangsiju so Japonci zasedli Cungjen, utrjeno kitajsko postojanko in sedež 194. kitajske divizije. Zasedli so tudi neko letališče, od koder bi ameriške »leteče trdnjave« lahko napadale Japonsko.

Lorenzo Marques, 9. junija. AS: Japonske podmornice so v vodah jugovzhodne Afrike že dosegle več zmag. Tako se je izvedelo, da so bile v Mozambiški ožini potopljene tri trgovske ladje, ki so prevažale blago za Anglijo. Tako je postala nevarna tudi edina pot, ki so jo Angleži dolejš smatrali za varno, to je pot okoli rtiča Dobre Nade.

Tokio, 9. junija. AS: Iz Rangoona se je izvedelo, da so japonska letala 4. junija sestrelila 2 letali tipa »Boeing 17«. Bilo je prvič, da so japonski lovci na tem bojišču sestrelili 2 »leteči trdnjavi«.

Tokio, 9. junija. AS: Z bojišča v Kiangsiju se je izvedelo, da japonske čete, ki napredujejo proti zahodu, že drže v svoji lasti mesto Cunggen, sedež 79. Cankajskove armade, ki leži 30 km zahodno od Fučova.

Pomen angleških izgub v Libiji

Rim, 9. junija. AS: »Popolo di Roma« razpravlja o angleških izgubah pri zadnjih bojih v Libiji in poudarja, da gre zares za pomembne številke. Popolnoma mirno se lahko reče, da je bilo že samo dolejš uničenih ali zaplenjenih toliko tankov, avtomobilov, letal in drugega vojnega gradiva, kolikor bi bilo potrebno za celotno oborožitev dveh divizij.

V puščavski vojni, značilni po posebnem načinu vojskovanja, je glavni cilj obeh nasprotnikov uničiti ali zajeti čim več nasprotnih vojakov in nasprotnega orožja. Z ozirom na to je brez dvoma gotovo, da so Osne čete že dosegle važne uspehe. Deset tisoč ujetnikov, med katerimi je celo nekaj generalov, so zgovorni dokaz za uspešne in spretne nastope italijanskih in nemških oklepni kolon, kar so celo priznali angleški vojaški kritiki, ki so morali povedati, da so Osne sile dosegle nekaj važnih uspehov. List nato nadaljuje, da je bila celotna angleška protiofenziva sistematično odbita od italijanskih in nemških čet, ki nadaljujejo bitko in ji dajejo značaj bliskovite ter odločilne bitke.

Napetost med Anglijo in Irsko

Lisbona, 9. junija. AS: Angleške osebnosti, ki so prišle iz Londona, vedo povedati, da je razmerje med Irco in Anglijo vedno bolj napeto. Irska mora uvajati vedno strožje racioniranje življenjsko važnih predmetov in se močno hudeje na Anglijo, ki bi rada od Irke izsilila važne vojaške concessije, ki pa jih irska vlada ostro zavrača.

Kriza v Argentini

Buenos Aires, 9. junij. AS: V Argentini vlada vedno večja poljedelska kriza. Ker ni upanja, da bi pridelek nove žetve lahko izvažali v Evropo, so žitne cene in cene poljedelskih sploh padle na tako nizko stopnjo, kakor še nikoli. Da bi vsaj pšenica ohranila svojo vrednost, so sklenili, da bodo korožo uporabljali za kurjavo namesto premoga in drv.

Newyork v strahu pred letalskimi napadi

Bern, 9. junija. AS: Iz Newyorka se je izvedelo, da se je pri zatemnitvenih poskusih zadnje dni jasno pokazalo, kako izredno ranljiv je Newyork v primeru letalskih napadov. V pristojnih ameriških krogih izjavljajo, da bi bili v primeru bombnih napadov vsi newyorskí nebotičniki lahko tarča sovražnim bombam.

Miklova Zala

SPISAL DR. J. SKGT.

RIŠAL F. GODEC

193.

194.

195.

>Sanjalo se mi je, da sem se poročila s svojim ženinom. A pot od ženinovega doma do cerkve je bila trnova in dolga, da sem hodila sedem let, preden sem prišla do njega. Po sedmih žalostnih letih sem jela šele uživati zakonsko srečo. Te besede so pretresle Mirkovo dušo, da ji je še enkrat prisegel zvestobo in ljubezen.

Med tem so jeli prihajati svatje in družice. Ni še pretekla ura in zbrani so bili že vsi od blizu in daleč. Tudi okoli cerkve sv. Jakoba se je trlo sila radovednega ljudstva. Vse je gledalo nevesto in ženina, ko sta se ravnala k poroki. Med gledalci ni bilo niti enega sovražnega in zavidičnega očesa, ko sta stopala iz cerkve.

V Svetnah je kraljevalo ta dan zgolj veselje in sama radost. Obhajala se je velika gostija pri Serajniku, najpremožnejšem kmetu v Rožni dolini. Mnogo ljudi je bilo iz okolice. Se prostora niso imeli po hišah. Kar na prostem so se gostili in se veselili, kakor so se samo v takratnih srečnih časih.

SPORT

Odločitev je že padla Prihodnjo nedeljo Roma: Modena

Vse od lanske jeseni smo zasledovali zanimiv potek italijanskega državnega nogometnega prvenstva. Z malimi presledki so igrali nedeljo za nedeljo, pred nekaj dnevi pa je bilo na vrsti predzadnje ali 29. kolo. Počasi so prilezla na vrh razpredelnice vodilna moštva, položaj pa je bil nejasen vse do zadnjega. V nedeljo so spet zmagali favoriti in razdalja med Romo, Torinom in Venezio je ostala ista. Znašala je le po eno točko.

Sedaj, ko nam je znan spored zadnje ali finalne nedelje, je gotovo, da je usoda na vrhu, pa tudi na koncu že vnaprej zapečaten. 14. t. m. bo igrala Roma, ki vodi s 40 točkami, z Modeno. Prvi z razpredelnice se bo meril z zadnjim in so tako vsa uganja o zidu odlišna. Roma bi morala imeti senzacionalno smo, da bi podlegla proti Modeni, ki se je že sprjaznila s tem, da bo prihodnje leto igrala v drugem razredu. Roma je torej že vnaprej dobila bitko, tehtnica se je nagnila in boj bo šel le še za naslednja mesta.

Po 29. kolu je dobila razpredelnica državnega prvenstva tole sliko:

Roma	29	15	10	4	53	21	40
Torino	29	16	7	6	59	37	39
Venezia	29	15	8	6	40	23	38
Lazio	29	13	9	7	53	37	35
Genova	29	12	11	6	50	35	35
Juventus	29	12	7	10	46	40	31
Triestina	29	8	13	8	29	31	29
Bologna	29	12	4	13	49	36	28
Milano	29	10	7	12	53	51	27
Florentina	29	10	5	14	49	49	25
Ambrosiana	29	7	11	11	30	46	25

Liguria	29	9	7	13	38	56	25
Atalanta	29	8	7	14	33	46	23
Napoli	29	8	7	14	32	48	23
Livorno	29	8	6	15	33	57	22
Modena	29	6	7	16	23	57	19

Športno literaturo so obogatili Nizozemci z originalnim delom o duševnem treningu. Knjigo, ki govori o duševni pripravi na naporne tekke, sta napisala častnikar Joris van den Berg in nizozemski športni voditelj Karel Lotsy. Knjiga je vzbudila v strokovnih športnih krogih veliko pozornosti. V glavnem obravnava duševno kondicijo, ki je rezultat življenjske sreče, energije, navdušenja za tekme in podobno.

Potem ko je bil Kužek prijat, je vedel, kdo so bili tatovi in kje so se skrivali. O, če bi bil Mišek mogel najti Kužka!

»Najhujše je to, da imam premalo časa« — je šlo Mišku po glavi. »Če v teh 24 urah ne pogodim, kje je Kužek, bo že prepozno. Pogledimo! Če človek hoče prijati tatu, ga mora najti. Če ga pa najdeš, te lahko spozna, če ga pa ne primeš o pravem času, prime on tebe!«

Mišek se je domislil izvrstne razrešitve: da bo tatove prijel sam na sebi!

MALI OGLASI

V malih oglasih velja pri izkazanju službe vsaka beseda L 0.30, pri ženitovanjskih oglasih je beseda po L 1, pri vseh ostalih malih oglasih pa je beseda po L 0.60. Davek se računa posebej. Male oglase je treba plačati takoj pri naročilu.

Službe

Istejo:
25 letna gospodična sprejme službo, najraje kot vzgojiteljica pri otrocih. Gre tudi v pisarno ali primerno podjetje. - Ponudbe na upr. »Slov.« pod »Vestna in Izobražena« št. 3502. a

Službe

Dobe:
Hišno pomočnico sprejememo k malj družini. Starost do 30 let. Vajena tudi kuhanja. Hrana in plača dobra. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »1. julij« 3442. b

Kupimo

Zelišča
Robidov list, malinov list, jagodov list, preslica, lipov cvet, bezgov cvet in suhe gobe. Vse v suhem stanju. Plačam najvišje cene. Mira Čuček, trgovina Sv. Petra cesta 13. Tel. 31-85. 1

Izrabite priliko

prinesite vse vrste stare vreče, krojaške in šiviljske odrezke ter vse stare cunje, ki vam najvišje plača: Grebenc Alojzij, Sv. Petra cesta 33, telefon 24-26. k

Stanovanja

Istejo:
300 lir nagrade dobl. kdor mi preskrbi 2-3 sobno komfort. stanovanje v bližini centra. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 3524. c

Pohištvo

Krasno pohištvo
si ogledite v lokalu Medvedova ulica 28. Odprto od 16.—19. ure. Pohištvo Malenšek, Celovška cesta št. 258. Telef. 37-70. s

Posvetva

Parcelo

ca. 3000 m², blizu postaje D. M. v Polju - prodam. Ponudbe pod: »Parcela 3000« na upravo »Slov.« pod št. 3526. p

Hišo v Zagrebu

kupim v vrednosti do 500 tisoč lir. Plačam takoj. - Ponudbe na upravo Slovenca pod »Hiša« št. 3535.

Berite

Slovenca
in oglašujte v njem!

LJUBLJANSKI KINEMATOGRAFI

Predstave ob delavnikih ob 16 in 18.15, ob nedeljah in oraznikih ob 10.30, 14.30, 16.30 in 19.30

Velefilm!

Hči zelenega gusarja
Fosco Giachetti, Doris Duranti, Camilo Pilotto
KINO MATICA - TEL. 22-41

Zanimivo ženitno zgodbo med meščani in plemenitaši prikazuje film
PAPÀ LEBONNARD
V glavnih vlogah: Ruggero Ruggeri, Joanne Provost in drugi
KINO UNION - TEL. 22-21

Film napete in tajinstvene vsebine
NEVIDNI ŽARKI
Boris Karloff in Bela Lugosi
KINO SLOGA - TEL. 27-30

Zaklad gospoda Arneja

Torazinova mati je k vsemu temu molčala, dokler je bil sin doma, ko pa je zopet odšel na pot, je rekla nekega jutra deklici:

»Jaz nisem tako bogata, Elsalilla, da bi te mogla hraniti in oblačiti za to, da boš ti držala roke v naročju in se predajala svoji žalosti. Pojdi z menoj tja doli na mostove in se nauči snažiti ribe.«

Tedaj je šla Elsalilla z njo doli na mostove in je ves dan stala med drugimi dekleti in čistila ribe. Toda večina žena na mostovih je bila mladih in veselih. Začele so z Elsalillo govoriti in jo vpraševati, zakaj je tako žalostna in molčeča.

Tedaj jim je začela Elsalilla pripovedovati, kaj je doživela pred nič več kot tremi nočmi. Pripovedovala je o treh razbojnikih, ki so skozi vetrnik v strehi vdrli v sobo in umorili vse, ki so ji v življenju bili dragi in dobri.

Ko je Elsalilla to pripovedovala, je padla črna eenca na mizo, za katero je stala in delala. In ko se je ozrla, so stali pred njo trije odlični gospodje, s širokimi klobuki z velikimi peresi na glavah, oblečeni pa so bili v žametne obleke z velikimi naborki, ki so bili prepleteni s svilo in zlatom.

Eden med njimi je bil videti odličnejši od drugih dveh. Bil je zelo blede; njegova brada je bila pristrizena in oči so mu ležale globoko v svojih jamicah. Sicer pa je bil na videz vesel in drzen kavalar, ki je hodil po obljudenem mostu navzgor in navzdol, da bi si mogli ljudje ogledati njegovo krasno obleko in lepi obraz.

Elsalilla je prenehala z delom in pripovedovanjem. Stala je tu z odprtimi ustmi in ga gledala. Mož pa se ji je nasmejal.

»Nismo prišli, da bi te prestrašili, dekle,« je

rekel, »in prosimo te, da dovoliš tudi nam poslušati svojo zgodbo.«

Uboga Elsalilla! Nikoli v svojem življenju še ni videla takega moža. Misli je, da ne bi mogla pred njim niti govoriti. Molčala je in gledala le na svoje delo.

Tedaj je začel tujec še enkrat: »Ne boj se, deklica. Mi smo Skoti, ki smo skoraj deset let bili v službi švedskega kralja Iyanesa; zdaj pa smo dobili dopust in potujemo domov. Prišli smo v Marstrand, da bi našli priložnost, da se prepeljemo v Skotsko; ko pa smo dospeli sem, so zamrznili vsi zalivi in fjordi in morali smo ostati tu in čakati. Nobenega dela nimamo, pa blodimo po mostovih in se razgovarjamo z ljudmi. Veselilo bi nas, dekle, če bi nam dovolila poslušati svojo povest.«

Elsalilla je spoznala, da je zato tako govoril, da bi ji dal časa, da se zbere. Končno si je mislila sama pri sebi: Pokazati moraš, da nisi preneznatna, da bi govorila s tako visokim gospodom, Elsalilla! Saj si vendar dekle poštenega rojstva in nobena ribja dekla!

»Pravila sem o krvoprelitju v župnem dvorcu v Solbergi,« je rekla Elsalilla. »Toliko jih je, ki vedo o tem pripovedovati.«

»Da,« je odvrnil tujec, »toda doslej nisem vedel, da je kdo od ljudi gospoda Arneja ostal pri življenju.«

Tedaj je pripovedovala Elsalilla še enkrat o napadu divjih razbojnikov. Pripovedovala je, kako so se stari hlapci združili okoli gospoda Arneja, da bi ga ščitili in kako je gospod Arne sam strgal meč s stene in plamil nad razbojnike, ki pa so ga premagali. In stara župnikova žena je dvignila meč svojega moža in hotela nad roparje, ti pa so se ji smejali in jo pobili s krepelcem na tla. In vse ostale ženske so se skrile na peč, toda ko so bili možje pomorjeni, so razbojniki prišli, jih zvelikli s peči in jih pobili. »Poslednja, ki so jo umorili,« je rekla

Elsalilla, »je bila moja ljuba sestra po mleku. Tako mi je prosila za svoje življenje, da sta jo pa dva izmed njih že hotela zadaviti, toda tretji je dejal, da morajo vsi umreti in ji je zasadil svoj nož v srce.«

Dokler je govorila Elsalilla o umoru in krvi, so stali oni trije možje tiho pred njo. Nobenega pogleda niso izmenjali med seboj, toda njihova ušesa so bila napeta od poslušanja in oči so se jim svetile in zdaj pa zdaj so se komu izmed njih zaprle ustnice, da so se mu zasvetili zobje med njimi.

Elsalilla je stala tu z očmi polnimi solz, niti enkrat jih ni dvignila, ko je govorila. Ni videla, da ima mož pred njo oči in zobe kot volk. Sele, ko je bila s pripovedovanjem pri koncu, si je obrisala oči in se ozrla vanj.

Toda ko sta se njuna pogleda srečala, se je njegov obraz takoj izpremenil.

»Če si morilec tako dobro videlo, dekle,« je rekel, »bi jih gotovo takoj prepoznala, če bi jih srečala?«

»Ceprav sem jih videla le ob soju trske, ki so jo potegnili z ognjišča, da bi si svetili pri moritvi,« je odgovorila Elsalilla, »bi jih z božjo pomočjo gotovo spoznala. In vsak dan molim k Bogu, da bi jih mogla kod srečati.«

»Kako misliš s tem, dekle?« je vprašal tujec. »Ali ni res, da so morileci klateži mrtvi?«

»Da, to seveda vem,« je rekla Elsalilla. »Kmetje, ki so jih zasledovali, so sledili njihove sledove od župnišča do neke razpoke v ledu. Do tja so videli na blešččem ledu sledove sani in čevljev, ki so bili podkovani z železom. Od razpoke pa ni vodila nobena sled več in kmetje so mislili, da so vsi potonili.«

»Seveda, verjame, da so utonili,« je odvrnila Elsalilla, »in vendar prosim vsak dan Boga, da bi se bili rešili. Tako govorim Bogu: Daj, da bi bilo tako, da so zavozili le konji s sanmi v razpoko, morileci sami pa da bi mogli ostati živi.«

»Zakaj želiš to, Elsalilla?« je vprašal tujec. Nežna deklica Elsalilla je vrgla glavo nazaj in oči so se ji svetile: »Hočem, da bi živeli, da bi jim mogla najti in ujeti. Hočem, da bi živeli, da bi jim mogla iztrgati srce iz prsi. Hočem, da bi živeli, da bi videla njihovo razčevrjeno telo privezано na kolo.«

»Kako pa bi ti to izvršila?« je rekel tujec. »Saj si vendar le šibko, majhno dekle.«

»Če še žive,« je dejala Elsalilla, »jih bom že privedla do kazni. Raje grem sama v smrt, kot pa da bi jim pustila pobegniti. Gotovo so močni in krepki, vem to, toda meni ne bodo ušli...«

Zdaj se je tujec nasmejal, toda Elsalilla je topotnila z nogo.

»Če so še živi, tedaj pač ne bom pozabila, da so mi odvzeli dom, tako da sem zdaj uboga dekla, ki mora stati na hladnem mostu in čistiti ribe. Spomnila se bom, da so pomorili vse, ki so mi bili dragi. Zlasti pa se bom spomnila tistega, ki je potegnul mojo sestro po mleku s peči in umoril njo, ki mi je bila tako ljuba.«

Ko pa je mala, nežna deklica pokazala tako veliko jezo, so se pričeli vsi trije škotski vojščaki smejati in odšli so po svoji poti. Sli so čez pristan in zavili v ozko ulico, ki je vodila na trg. Toda še dolgo potem, ko so bili izginili, je Elsalilla slišala, kako so se smejali na vse grlo, posmehljivo in zvaneče.

Poslanika,
Osem dni po smrti so gospoda Arneja pokopali v solberški cerkvi in istega dne je bila na Branehøgu izvršena preiskava o umoru.